

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120011945
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120011945.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Mariána Mačuru, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26.1.2021, v trestnej veci odsúdeného Y. O., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 41PP/43/2020 zo dňa 30.11.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného Y. O..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, v spojení s § 67 ods. 1 Tr. zákona zamietol žiadosť odsúdeného Y. O. o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 35Tk/1/2015 zo dňa 29.6.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2To/64/2015 zo dňa 23.9.2015 podľa § 193 ods. 3 Tr. zákona (správne mal byť uvedený § 199 ods. 3 Tr. zákona) vo výmere 8 rokov.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú následne aj bližšie písomne odôvodnil. Uviedol, že je pravdou, že bol v minulosti viackrát súdne trestaný, no všetky uložené tresty riadne vykonal. Za dôležité považuje podotknúť, že tresty mu boli uložené pred mnohými rokmi. V roku 1996 bol Okresným súdom Žilina podmienkovo prepustený z výkonu trestu so skúšobnou dobou v trvaní dvoch rokov, počas ktorých sa osvedčil. Preto nemôže súhlasiť s vyjadrením prokurátora, že mu bol 9.7.1998 nariadený zvyšok trestu. Podľa dotazníka hodnotenia rizika sociálneho zlyhania je jeho resocializačná prognóza nepriaznivá, ale podotýka, že daný dotazník vychádza z jeho v minulosti neuváženeho správania a konania, a neodzrkadľuje jeho nastavenie a odhodlanie do budúcnosti. V spojení s týmto konštatovaním zároveň chápe opatrnosť riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov ohľadom jeho postoja k čiastočnému splneniu podmienok na podmienkové prepustenie, keďže vychádzal hlavne z výsledku dotazníka sociálneho zlyhania a počtu jeho predchádzajúcich odsúdení, pričom len okrajovo zohľadnil jeho správanie a resocializáciu počas výkonu trestu. Na základe uvedeného žiadal o prehodnotenie napadnutého rozhodnutia, pričom bude akceptovať všetky obmedzenia, ktoré mu súd uloží.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Z obsahu spisového materiálu, ako aj zo samotného napadnutého uznesenia vyplýva, že ods. Y. O. vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, ktorý mu bol za obzvlášť závažný zločin znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 199 ods. 3 Tr. zákona uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 35Tk/1/2015 zo dňa 29.6.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2To/64/2015 zo dňa 23.9.2015. Na výkon tohto trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom však uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn.

5Nt/54/2019 zo dňa 5.8.2019 došlo k zmene spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Uvedený trest odňatia slobody odsúdený vykonáva od 5.11.2014, pričom koniec nariadených trestov má predpokladaný na 5.11.2022 (do výkonu trestu odňatia slobody mu bola započítaná doba výkonu väzby od 5.11.2014 do 23.9.2015).

Okresný súd náležitým spôsobom zisťoval, či sú v danom prípade splnené zákonom požadované podmienky pre to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody.

Z ust. § 66 ods. 1 a § 67 ods. 1 Tr. zákona vyplýva, že súd môže osobu odsúdenú za obzvlášť závažný zločin podmiennečne prepustiť na slobodu po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody, ak vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázala polepšenie a môže sa od nej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že odsúdený výkonom troch štvrtín trestu odňatia slobody dňa 5.11.2020 splnil formálnu podmienku týkajúcu sa možnosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Ako správne konštatuje okresný súd v napadnutom uznesení, uvedené nie je možné konštatovať aj ohľadom splnenia materiálnych podmienok, ktoré zákon požaduje pre možnosť podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, prvou je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie, a druhou je, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Prvá materiálna podmienka sa viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jej plnenie preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Plnenie druhej materiálnej podmienky súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Vychádzajúc z obsahu vykonaných dôkazov krajský súd v danom prípade dospel k záveru, že u odsúdeného Y. O. uvedené materiálne podmienky splnené nie sú.

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS Prešov, kde trest s miestom výkonu v Sabinove v súčasnosti vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, vyplýva, že aj keď v súčasnosti je jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni a svoje povinnosti, ako aj pokyny a príkazy príslušníkov plní, pričom bol aj šesťkrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol, tak na tejto úrovni jeho správanie nebolo počas celého výkonu trestu. Odsúdený si totiž nie vždy plnil svoje povinnosti na požadovanej úrovni a voči normám a predpisom platiacim vo výkone trestu sa niekoľkokrát previnil, keď boli u neho zistené malé nedostatky, a to porušil časový rozvrh dňa a prenášal stravu do ubytovne nepovoleným spôsobom. Rovnako to bolo aj s plnením jeho pracovných povinností, keď po pracovnom zaradení boli spočiatku jeho výkony na požadovanej úrovni, no neskôr sa jeho prístup zhoršil až bol z pracoviska vyradený. Od 12.11.2019 je opäť pracovne zaradený a jeho pôsobenie v kuchyni je hodnotené kladne.

Nepriaznivá je však predovšetkým resocializačná prognóza odsúdeného a to z dôvodu dĺžky zamestnania pred nástupom trestu, častého požívania alkoholických nápojov, postoja odsúdeného k trestnej činnosti, predchádzajúcich odsúdení, finančnej situácie i dosiahnutého vzdelania. Riziko sociálneho zlyhania sa u odsúdeného tak do budúcnosti javí ako vysoké. Z uvedených dôvodov aj riaditeľ ÚVV a ÚVTOS konštatoval len čiastočné splnenie podmienok na podmienené prepustenie a neodporučil podmienené prepustenie.

Výrazne negatívne skutočnosti týkajúce sa osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života vyplývajú aj z odpisu registra trestov ods. Y. O.. V odpise registra trestov má odsúdený 11 záznamov pre rôznorodú trestnú činnosť, pričom už v minulosti bolo na neho opakovane pôsobené aj výkonom trestu odňatia slobody v II. NVS. Naposledy pri pokuse o znásilnenie spôsobil poškodenú ťažkú ujmu na zdraví.

Aj keď to odsúdený popiera, vychádzajúc z odpisu RT je zrejmé, že odsúdený už v minulosti 22.2.1996 bol aj podmienenčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a následne bol nariadený výkon zvyšku trestu 9.7.1998.

Z týchto skutočností je možné dospieť k záveru, že od Y. O. zatiaľ nie je možné očakávať, aby v budúcnosti viedol riadny život.

Vzhľadom na uvedené musí aj krajský súd konštatovať, že záver okresného súdu v tom smere, že odsúdený nespĺňa zákonom požadované podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, je správny. Chybu krajský súd zistil len v písaní, keď vo výroku namiesto § 199 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého bol Y. O. trest uložený, okresný súd napísal § 193 ods. 3. Z hľadiska vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, ktorého predmetom je zamietnutie žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie, však ide o chybu bezvýznamnú.

Krajský súd preto sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.